

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PSICOLOGIA APLICADA A LES CIÈNCIES DE LA SALUT I HABILITATS DE COMUNICACIÓ

Coordinació: COLELL BRUNET, RAMON

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSICOLOGIA APLICADA A LES CIÈNCIES DE LA SALUT I HABILITATS DE COMUNICACIÓ			
Codi	100456			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Infermeria i Grau en Fisioteràpia	1	TRONCAL	Presencial
	Grau en Infermeria	1	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	2GG,5GM,7GP			
Crèdits teòrics	6			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	COLELL BRUNET, RAMON			
Departament/s	INFERMERIA I FISIOTERÀPIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	català- castellà			
Distribució de crèdits	60% classe magistral 40%seminaris teòrics-pràctics			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
COLELL BRUNET, RAMON	ramon.colell@infermeria.udl.cat	21,6	a concretar amb l'alumne

Informació complementària de l'assignatura

INTRODUCCIÓ

Cada vegada son més els estudis que corroboren la relació entre els factors biològics, psicològic, socials i espirituals del ésser humà. En aquest sentit s'ha estudiat la importància del suport emocional al malalt de càncer, al final de la vida, davant d'una intervenció quirúrgica, les malalties psicosomàtiques...

Per lo tant, les relacions humanes son fonamentals en el camp de les Ciències de la Salut. Partint d'aquesta realitat, el programa que proposem està dividit en dos parts fonamentals. La primera, exposar i descriure els aspectes psicosocials de les relacions humanes i d'altra banda, treballar els fonaments de la comunicació com instrument terapèutic en el tracte amb el malalt i família.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Competència: G1. Comprendre el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, grup o comunitat, dintre del seu context social i multicultural.

OBJETIU: conèixer els fonaments de les relacions humanes.

Competència: G2. Comprendre sense prejudicis a les persones, considerant els seus aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.

OBJECTIU: conèixer els fonaments i l'aplicació de la teoria de l'Anàlisi Transaccional en un entorn social i sanitari

Competència: G3. Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i fomentar l'educació per a la salut

OBJECTIU: comprendre els principals conceptes de la comunicació humana

Competències

G1. Comprendre el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, grup o comunitat, dins del seu context social i multicultural

G2. Comprendre sense prejudicis a les persones, considerant els seus aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.

G3. Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i fomentar l'educació per a la salut

nions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Unitat temàtica I. Aspectes psicològics de la personalitat

Unitat temàtica II. La comunicació en el context socio-sanitari. La comunicació terapèutica o Relació d'Ajuda

Unitat temàtica III. Identificació i aplicació dels aspectes psicosocials en els cuidatges d'Infermeria (dol, càncer)

Unitat temàtica IV. Fonaments de la interacció grupal

Unitat temàtica V. Factors psicosocials de la malaltia psicosomàtica

Unitat temàtica VI. Aspectes psicosocials de la violència de gènere

Eixos metodològics de l'assignatura

Classe magistral

Treball en grup

Realització d'un audiovisual

Debat

Tècnica de casos

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ

Tres formes d'avaluar l'assignatura:

20% Assistència al treball en grup.

Donat que l'assistència no es obligatòria, i al tenir un gran valor pedagògic el treball en grup ja que es comença a potenciar la necessitat de treballar a nivell professional en equip, es fa necessari que els alumnes estiguin presents en la dinàmica teòrica - pràctica que es portarà a terme.

Serà obligatori assistir a un mínim de 7 classes. Els alumnes que només assisteixin a 6 ò menys classes, no podran tenir la mitjana de la nota final. D'altra banda, es descomptarà 0,25 punts per cada dia que no es participi en el treball en grup.

EI 40% de la nota final correspondrà a la **realització d'un audiovisual**. Aquesta part de l'avaluació té l'objectiu d'integrar tots els continguts teòrics que els alumnes han treballat al llarg de l'assignatura. Es proposarà que realitzin un vídeo on representin situacions reals o imaginades aplicant els continguts que s'han desenvolupat en l'assignatura. Aquest vídeo es farà en grup, es a dir, la nota serà la mateixa per tots els components.

EI 40% restant de la nota correspondrà a una **prova escrita tipus test** relacionada amb el contingut teòric.

L'assignatura s'aprova a partir d'una puntuació de cinc (mitjana de les tres proves). Si en una de les proves no s'arriba a un cinc, l'assignatura queda suspesa.

Al llarg del curs s'anirà explicant com es deuran de portar a terme aquesta forma d'avaluació.

AVALUACIÓ ÚNICA

Els alumnes que per algun motiu personal no poden fer l'avaluació continuada, tenen la possibilitat de poder ser avaluats mitjançant una avaluació única.

En el cas d'aquesta assignatura, el 85% de la nota correspondrà a un examen tipus test i el 15% restant, serà la nota que s'obtindrà de la participació en la realització de l'audiovisual (treball grupal). En aquest sentit, l'alumne haurà de posar-se en contacte amb el grup que se li assignarà i haurà de participar de manera activa en la realització del treball.

Es tindrà en compte l'avaluació que la resta de companys faran de la seva participació.

Es farà la nota mitjana entre la nota general del grup i la dels companys.

En començar el curs, els alumnes que decideixin optar per aquesta opció d'avaluació, hauran de posar-se en contacte amb el professor responsable de l'assignatura

Bibliografia i recursos d'informació

Encara que al llarg del curs s'aniran recomanant lectures a partir dels temes impartits, a continuació s'exposen les lectures bàsiques per aquesta assignatura

ANÀLISI TRANSACCIONAL I CURES PAL·LIATIVES

Barbero, J, Bayés R, Gómez, M. y Torrubia, P. Sufrimiento al final de la vida. *Med Pal* 2007; 14 (2):93-99.

Berne, E. (2007). *Juegos en que participamos*. Barcelona: RBA.

Colell, R. (2008). *Enfermería y cuidados paliativos*. Lleida: PPU.

Colell, R, Limonero, J. y Otero, M. D. Actitudes y emociones en estudiantes de Enfermería ante la muerte y la enfermedad terminal. *Investigación en Salud* 2003; 2: 104-112.

Colell, R. Relación entre la inteligencia emocional y la motivación para trabajar en cuidados paliativos en estudiantes de Enfermería. *Med Pal* 2006; 13(4):186-191.

Colell, R. (2012). *Factores psicosociales de las relaciones humanas. En enfermería y en el ámbito de las Ciencias de la Salud*. Madrid: Bubok.

Massó, F. (2007). *Análisis Transaccional I*. Madrid: CCS.

Kübler- Ross, E.(2010). *Sobre la muerte y los moribundos*. Barcelona: Debolsillo.

Utor, L. Capacitación de Enfermería en cuidados paliativos. *Med Pal* 2007; 14 (2):100-103.

Stewart, I. y Joines, V. (2007). *AT hoy. Una nueva introducción al Análisis Transaccional*. Madrid: CCS.

LA MALALTIA PSICOSOMÀTICA

Carballo, J. R. (2008). *La Medicina psicosomática*. Madrid: Díaz De Santos.

Chiozza, L. (2010). *¿Por qué enfermamos?* Tafalla: Txalaparta.

Rudiger, D. y Dethlefsen, T. (2009). *La enfermedad como camino. Un método para el descubrimiento profundo de las enfermedades*. Barcelona: DeBolsillo.

Sánchez, T. (2009). *La psicología: del silencio de las emociones a la enfermedad*. Madrid: Biblioteca Nueva.

COMUNICACIÓ TERAPÈUTICA O RELACIÓ D'AJUDA

Arce, M. C. y Carballal, M.C. (2010) *Técnicas de comunicación y Relación de Ayuda en Ciencias de la Salud*. Madrid: Elsevier.

Colell, R. (2012). *Factores psicosociales de las relaciones humanas. En enfermería y en el ámbito de las Ciencias de la Salud*. Madrid: Bubok.

Bermejo, J.C. (2011). *Introducción al counselling (relación de ayuda)*. Santander: Sal Terrae.

CÀNCER

Cruzado J. A. (2014). *Manual de psicooncología. Tratamiento psicológico en enfermos con càncer*. Madrid: Pirámide.

Frouchtmann, M S. (2009). *Mi càncer y yo*. Barcelona: Plataforma.

Pausch, R. y Zaslow, J. (2008). *La última lección*. Barcelona: Grijalbo.

Siegel, B. S. (2009). *Ejercicios para el alma*. Madrid: Obelisco.

PROCÉS DE DOL

Díaz, I. (2004). *I ara, on es? Com ajudar els nens i els adolescents a entendre la mort*. Barcelona: Viena Edicions.

James, J. W. y Friedman, R. (2003). *Manual para superar pérdidas emocionales*. Madrid: Los Libros del Comienzo.

Neimeyer, R. (2007). *Aprender de la pérdida*. Madrid: Paidós.

Worden, J.H. (2013). *El tratamiento del duelo*. Barcelona: Paidós.

ADDICCIÓ I VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Beattie, M. (2009). *Libérate de la codependencia*. Málaga: Sirio.

Braiker, B. H. (2012). *La enfermedad de complacer a los demás*. Madrid: Edaf.

Etxebarria, L.(2007). *Ya no sufro por amor*. Madrid: Martínez Roca.

Etxebarria, L. (2013). *Tu corazón no está bien de la cabeza*. Barcelona: Paidos Iberica.

Mellody, P. Wells, A. y Keith, J. (2006). *La adicción al amor*. Barcelona: Obelisco.

Norwood, R. (2012). *Las mujeres que aman demasiado*. Barcelona: Zeta Bolsillo.